

FGU

Prøvevejledning for engelsk

Indhold

1. Indledning	2
2. Faglig dokumentation/afsluttende standpunkt	2
Faglig dokumentation	2
Afsluttende standpunktsbedømmelse	3
3. Afsluttende prøve	7
Prøvens fokus	7
Rammerne for prøven	8
3.1 Eksaminationsgrundlag	8
3.2 Bedømmelsesgrundlag	9
3.3 Bedømmelseskriterier	11
4. Eksempel på portfolioprøve	15
Bilag: Guide til god praksis ved prøveafholdelse i faget.....	16

1. Indledning

Denne vejledning udfolder, forklarer og eksemplificerer nogle af bestemmelserne om prøverne i FGU-læreplanen for engelsk, men vejledningen indfører ikke nye bindende krav. Vejledningen udfolder hermed læreplanens afsnit 4.2 *Faglig dokumentation/afsluttende standpunkt* og afsnit 4.3 *Afsluttende prøve*.

2. Faglig dokumentation/afsluttende standpunkt

Faglig dokumentation

Den faglige dokumentation spiller en væsentlig rolle i undervisningen – både i forbindelse med den løbende evaluering og vejledning af eleven og i forbindelse med afslutningen af undervisningen, hvis elevens standpunkt her skal bedømmes. Dokumentationen er en del af bedømmelsesgrundlaget både for den løbende evaluering og for det afsluttende standpunkt.

Faglig dokumentation i engelsk

Den faglige dokumentation vil typisk omfatte de produkter, som eleven har udarbejdet i undervisningen. Det gælder produkter af enhver karakter, fx skriftlige opgaver, videoer, tegninger, oversigter, lydfiler, artikler, manualer, opskrifter og noter.

For at give eleven mulighed for at dokumentere opnåelse af fagets mål anbefales en bred variation af produkter.

De nærmere krav til og rammer for den faglige dokumentation fastsættes og beskrives på institutionsniveau. Når institutionen (lederen/lærerne) vælger dokumentationsform, skal der ud over faglige hensyn også tages hensyn til elevens evner og muligheder for at dokumentere sin læring og sit arbejde. Læreren må derfor differentiere i forhold til det konkrete arbejde, som eleven udfører, og i forhold til hvad eleven kan præstere. Det er ligeledes vigtigt at arbejde med progression i dokumentationen, så eleven løbende afprøver forskellige dokumentationsformer og gradvis øger kompleksiteten og korrektheden i dokumentationen, så elevens evne til at udforme dokumentationen ud fra de krav, der stilles til form og indhold, gradvis øges.

Afsluttende standpunktsbedømmelse

Eleven skal have en standpunktsbedømmelse, hvis eleven ikke skal til prøve.

Den afsluttende standpunktsbedømmelse er en absolut karakter, der skal vise elevens aktuelle standpunkt målt i forhold til undervisningens mål. Bedømmelsen af en elev må ikke foregå ved en sammenligning med de øvrige elevers kunnen.

Dokumentationen skal bidrage til bedømmelse af elevens standpunkt ved afslutningen af et niveau, men udgør ikke hele bedømmelsesgrundlaget. Faget indeholder mål, som omhandler mundtlige kompetencer, arbejdsprocesser, samarbejde mv. Den type mål skal også inddrages i bedømmelsen, selvom de primært kommer til udtryk og bedst kan bedømmes i forbindelse med den daglige undervisning og de arbejds- og læreprocesser, som eleven gennemfører.

Der kan også være undervisningsmål, som eleven er blevet undervist ud fra i starten af uddannelsesforløbet, der ligeledes skal inddrages i den afsluttende bedømmelse. Det kan være et fagligt indhold eller en faglig disciplin, som er planlagt i første del af undervisningen – eksempelvis hvis der er blevet arbejdet med informationssøgning i starten af undervisningen, og emnet ikke indgår senere i forløbet. I det tilfælde skal elevens præstation i forbindelse med dette tema indgå i bedømmelsen.

Men det er vigtigt at være opmærksom på, at man ikke på denne måde utilsigtet kommer til at bedømme eleven ud fra de kompetencer, som eleven havde i begyndelsen af undervisningen på niveauet, da standpunktsbedømmelsen altid skal afspejle elevens kompetencer på bedømmelsestidspunktet.

Elevens dokumentation vil således sjældent kunne danne grundlag for bedømmelsen af alle de mål, som faget omfatter. Derfor skal der tages højde for fagets forskelligartede viden-, færdigheds- og kompetencemål og konkret tages stilling til, hvordan bedømmelsen skal foregå. I den forbindelse er det afgørende at tage stilling til konkrete bedømmelseskriterier, som angiver, hvad der lægges vægt på i bedømmelsen.

De overordnede bedømmelseskriterier, som de fremgår af læreplanen, ses i skemaet nedenfor. Bedømmelseskriterierne for standpunktsbedømmelsen er de samme som for prøven.

Bedømmelseskriterier for engelsk, jf. læreplanen

G-niveau	E-niveau	D-niveau
<ul style="list-style-type: none"> • Præsentere sit tema/problemstilling • Samtale på engelsk • Kommunikere hensigtsmæssigt • Udtrykke sig mundtligt og skriftligt i et enkelt og forståeligt sprog • Anvende viden om kulturelle forhold 	<ul style="list-style-type: none"> • Præsentere sit tema/problemstilling • Samtale på engelsk • Kommunikere hensigtsmæssigt • Anvende grundlæggende regler for skriftlig fremstilling, herunder opbygning af sammenhængende tekster • Udtrykke sig sammenhængende mundtligt og skriftligt med en vis præcision • Anvende viden om kulturelle forhold samt kommentere disse 	<ul style="list-style-type: none"> • Præsentere sit tema/problemstilling • Samtale på engelsk • Kommunikere hensigtsmæssigt • Anvende væsentlige regler for skriftlig fremstilling, herunder genretræk og regler for struktur og opbygning • Udtrykke sig sammenhængende mundtligt og skriftligt med præcision • Anvende viden om kulturelle forhold samt kommentere og perspektivere disse

De overordnede bedømmelseskriterier vil ofte skulle konkretiseres på den enkelte institution ud fra den kontekst, som faget foregår i, så eleven og læreren ved, præcis hvad der lægges vægt på i bedømmelsen.

Bedømmelseskriterier er i sin enkelthed det, man lægger vægt på ved en bedømmelse, men det er altid vigtigt, at læreren bruger sin professionelle faglighed til at vurdere elevens samlede kompetencer inden for faget, når der gives en karakter.

Nedenfor gives eksempler på, hvordan nogle af bedømmelseskriterierne kan konkretiseres yderligere. Bedømmelseskriterierne er de samme som ved prøven, jf. læreplanen. Nogle faglige mål dækkes af flere bedømmelseskriterier, fx elevens lingvistiske kompetencer. Disse mål vil dog kun være udfoldet under ét bedømmelseskriterium.

Eksempel på konkretisering af udvalgte bedømmelseskriterier

Kriterier	Konkretisering
Præsentere et tema/problemstilling	I forbindelse med en standpunktsbedømmelse er der ikke krav om, at eleven skal holde et oplæg på samme måde som til prøven. Dog kan det være en fordel for både eleven og læreren, hvis eleven alligevel prøver at forberede og gennemføre et oplæg på baggrund af sin portfolio som en del af undervisningen. Det er op til

Kriterier	Konkretisering
	<p>læreren – gerne i samarbejde med eleven – om oplægget skal holdes alene for læreren eller også for de andre elever.</p> <p>Hvis ikke eleven holder et oplæg ved undervisningens afslutning, vurderer læreren elevens kompetencer på baggrund af undervisningen.</p> <p>Der tages udgangspunkt i fagets faglige mål, herunder særligt følgende kompetencemål:</p> <p>På G-niveau skal eleven ”referere og præsentere et forberedt stofområde i et enkelt sprog”. Der lægges vægt på, at eleven kan fortælle om i sit stofområde, og at dette gøres i et sprog, som er forståeligt, hvad angår både ordvalg, grammatik og udtale. Den svage elev udtrykker sig med mange fejl, hvoraf flere kan være meningsforstyrrende, men oplægget er i sin helhed forståeligt. Den stærke elev udtrykker sig mere flydende og uden fejl, der forstyrrer kommunikationen.</p> <p>På E-niveau skal eleven ”redegøre for et forberedt stofområde”. Der lægges vægt på, at eleven kan redegøre for væsentlige aspekter af sit stofområde, og at dette gøres i et sprog, som ud over at være forståeligt er varieret. Den svage elev redegør for sit stofområde og udtrykker sig gennemgående forståeligt og med et ordforråd, der er tilpasset emnet. Der kan være en del fejl, hvoraf enkelte er meningsforstyrrende. Den stærke elev redegør grundigt for sit stofområde og udtrykker sig med få fejl.</p> <p>På D-niveau skal eleven ”redegøre for, forklare og uddybe et forberedt stofområde”. Der lægges vægt på, at eleven kan forklare og uddybe sit stofområde i et varieret og flydende sprog. Den svage elev redegør for, forklarer og uddyber væsentlige aspekter af sit stofområde, og ordvalget passer til emnet. Der kan være en del fejl, hvoraf enkelte er meningsforstyrrende. Den stærke elev udtrykker sig med få fejl og i et flydende og præcist sprog.</p>
Samtale på engelsk	<p>Gennem samtaler med læreren og med andre elever måles elevens kompetencer ud fra dennes <i>fluency</i> og <i>accuracy</i>. <i>Fluency</i> dækker over, hvor flydende sproget er, mens <i>accuracy</i> dækker over graden af præcision.</p> <p>På G-niveau deltager eleven i og forstår hovedindholdet af samtalen om sit tema eller sin problemstilling. Eleven udtrykker sig i hele, men enkle, sætninger.</p> <p>På E-niveau deltager eleven i og forstår indholdet af samtalen om sit tema eller sin problemstilling. Eleven udtrykker sig i hele sætninger med en vis præcision.</p> <p>På D-niveau deltager eleven i samtaler og forstår indholdet af talt engelsk om alsidige emner. Eleven udtrykker sig mundtligt i et sammenhængende og præcist sprog.</p>

Kriterier	Konkretisering
Kommunikere hensigtsmæssigt	<p>Eleven vurderes ud fra sine kompetencer til at kommunikere hensigtsmæssigt gennem tale-, skrift- og kropssprog. Alle tre aspekter tilpasses modtageren og konteksten.</p> <p>På alle niveauer anvender eleven omskrivninger og synonymmer, når ordforrådet ikke er tilstrækkeligt. På G-niveau og E-niveau kan eleven desuden bruge sit nonverbale sprog. Eleven har kompetencer inden for turtagning og aktiv lytning, det vil sige, at eleven tager ordet, svarer på det, der bliver spurgt om, og uddyber i bedste fald sine svar.</p> <p>Det er en forudsætning for, at kommunikationen er hensigtsmæssig, at elevens udtale er forståelig for engelsktalende.</p>
Udtrykke sig mundtligt og skriftligt	<p>Elevens talte og skrevne sprog vurderes ud fra, i hvor høj grad det er flydende og præcist.</p> <p>På G-niveau er elevens talte sprog forståeligt, hvad angår ordvalg, grammatik og udtale. Eleven bygger sine sætninger op med en enkel syntaks og vælger ord, der passer til emnet. Det skrevne sprog kan i øvrigt være præget af morfologiske fejl, ortografiske fejl og tegnsætningsfejl, men er i sin helhed forståeligt. Eleven er i stand til at udtrykke holdninger gennem såvel det talte som det skrevne sprog. Eleven formulerer synspunkter og argumenterer med <i>because</i>.</p> <p>På E-niveau er elevens talte sprog sammenhængende og med en vis grad af præcision, hvad angår ordvalg, grammatik og udtale. Eleven kommenterer andres synspunkter og udtrykker sine egne holdninger både mundtligt og skriftligt. I sin argumentation uddyber eleven sine synspunkter, fx ved at inddrage egne erfaringer. Skriftligt udtrykker eleven sig gennemgående forståeligt med en vis grad af korrekt syntaks, ordvalg, morfologi, ortografi og tegnsætning.</p> <p>På D-niveau er elevens talte sprog sammenhængende og med præcision, hvad angår ordvalg, grammatik og udtale. Eleven diskuterer og argumenterer gennem såvel det talte som det skrevne sprog. Eleven er hermed i stand til at se et problem eller en ide fra flere perspektiver. Skriftligt udtrykker eleven sig gennemgående forståeligt og med præcision, hvad angår syntaks, brug af idiomer, morfologi, ortografi og tegnsætning.</p> <p>På alle niveauer gælder det, at den svage elevs sprog kan bære præg af mange fejl, hvoraf nogle er meningsforstyrrende. Hos den stærke elev kan der forekomme enkelte fejl, men ingen er meningsforstyrrende.</p>
Anvende regler for skriftlig fremstilling	<p>På E- og D-niveau skal eleven være i stand til at anvende grundlæggende/væsentlige regler for skriftlig fremstilling. Kriteriet skal sikre, at eleven er i stand til at opbygge en sammenhængende tekst, som passer til den valgte genre.</p>

Kriterier	Konkretisering
	<p>På E-niveau lægges der vægt på tekstens komposition og evt. layout, hvor det er relevant. Den svage elev kan netop opbygge en sammenhængende tekst med overskrift, navn og opdeling i begyndelse, midte og slutning. Den stærke elev kan endvidere inddele i afsnit og med sproget skabe en sammenhæng mellem dem.</p> <p>På D-niveau kan den svage elev opbygge en sammenhængende, men ikke helt veldisponeret, tekst, som dog er tydeligt inddelt i begyndelse, midte og slutning. Layout og indhold er i begrænset omfang tilpasset genren. Den stærke elevs tekst er veldisponeret, velstruktureret og sammenhængende. Layout, indhold og sprog er tilpasset genren.</p>
Anvende viden om kulturelle forhold	<p>Da engelsk også er et kulturfag, skal eleven have kompetencer til at anvende sin viden om kulturelle forhold.</p> <p>Niveauernes progression er tænkt således, at der gradvis kommer flere perspektiver og nuancer på temaet. På G-niveau er forståelsen mere grundlæggende og faktuel, hvor eleven på E- og D-niveau forstår nuancer og har kendskab til flere relevante aspekter af det samme tema. På D-niveau perspektiverer eleven desuden sin viden om et tema til andre temaer eller andre kulturer.</p> <p>Det er afgørende, at eleven ikke blot har viden om kulturelle forhold, men også anvender denne viden.</p>

3. Afsluttende prøve

I engelsk er den afsluttende prøve en portfolioprøve.

Læreplanen beskriver de overordnede rammer for prøven. Derudover er der en række forhold, der skal tages stilling til, når man som lærer planlægger og gennemfører en konkret prøve i faget. Det er for at sikre, at eleverne er klar over, hvordan prøven foregår, og hvordan de bliver bedømt, og for at sikre, at man kan gennemføre en sikker og fair prøve. Derfor skal man som lærer på forhånd tage stilling til og skabe klarhed over de forhold, der har betydning for prøvens gennemførelse.

Prøvens fokus

En prøve vil altid have karakter af en stikprøve, da det sjældent vil være muligt at afprøve eleven i alle de mål, som eleven skal have nået gennem deltagelse i undervisningen, men elevens præsentationsportfolio skal afspejle elevens kompetencer i forhold til flest mulige af fagets mål. Derfor bliver lærerens vejledning af eleven helt central, når der arbejdes med udvælgelse og klargøring af

materiale til portfolioen. Præsentationsportfolioen skal udarbejdes gennem en proces, hvor læreren vejleder eleven, så portfolioen får et fokus, som rammer fagets væsentligste mål.

I engelsk vælger eksaminanden/gruppen et tema eller en problemstilling ud fra præsentationsportfolioen, som eksaminanden/gruppen har sat sig ind i og forberedt et oplæg om. Til prøven efterfølges oplægget af en faglig dialog ud fra hver eksaminands portfolio. Det er eksaminandens kompetencer til at anvende central viden om temaet/problemstillingen og samtalen herom, der er prøvens fokus. Hvis emnet mad er behandlet i et eller flere af præsentationsportfolioens produkter, kan elevens oplæg handle om britisk madkultur, og så er det det tema, den faglige samtale efterfølgende tager afsæt i, inden der dykkes ned i portfolioens øvrige produkter. Eleven skal altså ikke redegøre for sine grammatiske valg, fejltyper eller lignende i de skriftlige produkter.

Rammerne for prøven

Portfoliopróven skal beskrives helt konkret af institutionen, og den faglige kontekst skal være synlig i prøvebeskrivelsen. Det er vigtigt at forholde sig til prøvens rammer, herunder faserne *før prøven*, *under prøven* og *efter prøven*. Bilag 1 indeholder en tjekliste, som kan anvendes til at sikre, at der er taget stilling til en række centrale forhold med væsentlig betydning for prøvens planlægning og gennemførelse. Institutionen skal kunne dokumentere beskrivelsen af prøven, så den kan formidles til censor og til lærerne på FGU-institutionen.

3.1 Eksaminationsgrundlag

Eksaminationsgrundlaget i engelsk er elevens præsentationsportfolio. Eleven har forud for prøven udarbejdet og valgt materiale til præsentationsportfolioen ud fra sin arbejdsportfolio.

Præsentationsportfolioen er det faglige stof eller materiale, der eksamineres ud fra, og som skal gøre det muligt for eksaminanden at demonstrere sine opnåede kompetencer – præsentationsportfolioen er ”det, man taler med eleven om”.

Præsentationsportfolioen skal give eksaminator og censor mulighed for at indgå i dialog med eleven og stille spørgsmål, som aktiverer og udfordrer elevens kompetencer. Portfolioens indhold opbygges på baggrund af undervisningens indhold, og materialet skal afspejle eksaminandens aktuelle standpunkt. At vejlede eleven forudsætter et sikkert fagligt blik for, hvordan de faglige mål kan bringes i spil ved den

efterfølgende eksamination. Eksaminator har inden prøven godkendt elevens præsentationsportfolio som eksaminationsgrundlag. For eleven skal præsentationsportfolien give mulighed for at vise praktiske kompetencer, besvare spørgsmål, forklare og argumentere.

Spørgsmål, som er væsentlige at overveje og tage stilling til, når eleverne skal vejledes i deres arbejde med præsentationsportfolien, er:

- Giver det udvalgte materiale i præsentationsportfolien gode muligheder for at bringe de faglige mål, som eleven skal bedømmes ud fra, i spil?
- Viser præsentationsportfolien, at undervisningens mål om viden, færdigheder og kompetencer er opfyldt?

I engelsk er den gode præsentationsportfolio kendetegnet ved:

- At indeholde mindst fire produkter, hvoraf mindst to er skriftlige
- At indeholde dokumentation for læring, som eleven er stolt af, og temaer eller problemstillinger, som eleven finder interessante
- At være så varieret, at den opfylder fagets mål og bedømmelseskriterier i så høj grad som muligt
- At indeholde produkter om temaer eller problemstillinger, som giver anledning og er egnede til en faglig dialog
- At være selvstændigt udarbejdet
- Ikke at være rettet i bund af læreren eller andre, for i så fald viser den ikke elevens reelle kompetencer.

Portfolioens produkter kan – men behøver ikke – have tematisk sammenhæng med hinanden.

Læreren godkender præsentationsportfolien ud fra ovenstående principper og læreplanens krav.

3.2 Bedømmelsesgrundlag

Det er afgørende at skelne mellem eksaminationsgrundlaget og bedømmelsesgrundlaget. Kort sagt er eksaminationsgrundlaget det, der eksamineres ud fra, og bedømmelsesgrundlaget er det produkt, den proces eller den præstation, der bedømmes. Eksaminationsgrundlaget kan også indgå som bedømmelsesgrundlag, men gør det ikke altid. Indgår det som bedømmelsesgrundlag, tæller det med i bedømmelsen – ellers ikke.

Eksempelvis har eleven forud for prøven udarbejdet en præsentationsportfolio, der udgør eksaminationsgrundlaget, hvor eleven har udvalgt mindst fire produkter, hvoraf mindst to er skriftlige, der giver mulighed for at vise elevens kompetencer til prøven.

Der er forskel på bedømmelsesgrundlaget på de tre niveauer:

G-niveau

Bedømmelsesgrundlaget på G-niveau er eksaminandens mundtlige præstation og præsentationsportfolio. Den mundtlige præstation vægtes med to tredjedele. Vurderingen af portfolioens skriftlige elementer vægtes med en tredjedel. Den øvrige del af portfolioen vægtes ikke i karaktergivning, men danner alene grundlag for og støtter eksaminanden i den faglige dialog.

E-niveau

Bedømmelsesgrundlaget på E-niveau er eksaminandens mundtlige præstation og præsentationsportfolio. Den mundtlige præstation vægtes med to tredjedele. Vurderingen af portfolioens skriftlige elementer vægtes med en tredjedel. Den øvrige del af portfolioen vægtes ikke i karaktergivning, men danner alene grundlag for og støtter eksaminanden i den faglige dialog.

D-niveau

Bedømmelsesgrundlaget på D-niveau er eksaminandens mundtlige præstation og præsentationsportfolio. Den mundtlige præstation og de skriftlige produkter vægtes hver med 50 %. Den øvrige del af portfolioen vægtes ikke i karaktergivning, men danner alene grundlag for og støtter eksaminanden i den faglige dialog.

Karakterfastsættelsen skal foregå på baggrund af elevens præstation og en vurdering af, hvordan den matcher niveauerne på karakterskalaen. Derfor spiller eksaminations- og bedømmelsesgrundlaget også en afgørende rolle med hensyn til at kunne vurdere forskellige grader af målopfyldelse. Den dygtige elev skal have mulighed for at kunne præstere til karakteren 12, og den mindre dygtige elev skal have mulighed for at kunne bevise, at præstationen netop er bestået.

Bedømmelsen – og begrundelsen herfor – kræver en god forståelse af karakterskalaens niveaubeskrivelser, og at bedømmerne er enige om, hvad der er væsentlige og mindre væsentlige styrker og mangler ved en elevs præstation. Derfor er det afgørende at sikre sig en fælles forståelse af prøvens bedømmelseskriterier.

3.3 Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilken grad elevens præstation lever op til de faglige mål.

Bedømmelseskriterierne er det, eksaminator og censor lægger vægt på i bedømmelsen, og der skal være en tydelig sammenhæng mellem prøvens mål og bedømmelseskriterierne. I forbindelse med bedømmelsen skal der være formuleret bedømmelseskriterier, som sikrer, at bedømmerne fokuserer på det samme ved elevens præstation. Ellers kan bedømmelsen blive tilfældig, og der kan opstå store uenigheder mellem eksaminator og censor om, hvad der er vigtigt, og hvad der ikke er vigtigt. Bedømmelseskriterierne skal med andre ord sikre, at det, som eksaminator og censor kigger ser på/lytter efter, er det samme.

Bedømmelseskriterierne skal bidrage til at fastholde det faglige fokus i forbindelse med prøven og sikre, at det er de væsentligste faglige mål, der bedømmes ud fra. Samtidig er det vigtigt, at bedømmerne bruger deres professionelle faglighed til at vurdere elevens præstation, så bedømmelsen bliver foretaget ud fra en helhedsvurdering af de elementer, der indgår i prøven.

Bedømmelseskriterierne skal være fastsat af den prøveafholdende institution, og eleverne og censor skal være orienteret om dem. Kriterierne skal tage udgangspunkt i de kriterier, der er fastsat i læreplanen, og skal være konkretiseret med henblik på den aktuelle prøve. Den prøveafholdende institution har både retten og pligten til at fastsætte og konkretisere den enkelte prøves bedømmelseskriterier, og eksaminator og censor skal bedømme ud fra de fastsatte kriterier.

Med dette udgangspunkt er det væsentligt, at man i forbindelse med prøveplanlægningen overvejer følgende:

- Hvordan er sammenhængen mellem prøvens fokus, bedømmelsesgrundlaget og bedømmelseskriterierne?
- Hvordan kan bedømmelseskriterierne beskrives så enkelt og forståeligt som muligt?
- Hvordan forklares kriterierne for eleverne?
- Er censor informeret om bedømmelseskriterierne?

Nedenfor gives eksempler på, hvordan nogle af bedømmelseskriterierne kan konkretiseres yderligere som bedømmelseskriterier for afsluttende prøvebedømmelse:

Konkretisering af udvalgte bedømmelseskriterier

Kriterier	Konkretisering
Præsentere et tema/problemstilling	<p>Der tages udgangspunkt i fagets faglige mål, herunder særligt følgende kompetencemål:</p> <p>På G-niveau skal eleven ”referere og præsentere et forberedt stofområde i et enkelt sprog”. Der lægges vægt på, at eleven kan fortælle om sit stofområde, og at dette gøres i et sprog, som er forståeligt, hvad angår både ordvalg, grammatik og udtale. Den svage elev udtrykker sig med mange fejl, hvoraf flere kan være meningsforstyrrende, men oplægget er i sin helhed forståeligt. Den stærke elev udtrykker sig mere flydende og uden fejl, der forstyrrer kommunikationen.</p> <p>På E-niveau skal eleven ”redegøre for et forberedt stofområde”. Der lægges vægt på, at eleven kan redegøre for væsentlige aspekter af sit stofområde, og at dette gøres i et sprog, som ud over at være forståeligt er varieret. Den svage elev redegør for sit stofområde og udtrykker sig gennemgående forståeligt og med et ordforråd, der er tilpasset emnet. Der kan være en del fejl, hvoraf enkelte er meningsforstyrrende. Den stærke elev redegør grundigt for sit stofområde og udtrykker sig med få fejl.</p> <p>På D-niveau skal eleven ”redegøre for, forklare og uddybe et forberedt stofområde”. Der lægges vægt på, at eleven kan forklare og uddybe sit stofområde i et varieret og flydende sprog. Den svage elev redegør for, forklarer og uddyber væsentlige aspekter af sit stofområde, og ordvalget passer til emnet. Der kan være en del fejl, hvoraf enkelte er meningsforstyrrende. Den stærke elev udtrykker sig med få fejl og i et flydende og akkurat sprog.</p>
Samtale på engelsk	<p>I samtaler med læreren og evt. andre elever måles elevens kompetencer ud fra dennes <i>fluency</i> og <i>accuracy</i>.</p> <p>På G-niveau deltager eleven i og forstår hovedindholdet af samtalen om sit tema eller sin problemstilling. Eleven udtrykker sig i hele, men enkle, sætninger.</p> <p>På E-niveau deltager eleven i og forstår indholdet af samtalen om sit tema eller sin problemstilling. Eleven udtrykker sig i hele sætninger med en vis præcision.</p> <p>På D-niveau deltager eleven i og forstår indholdet af samtalen om sit tema eller sin problemstilling. Eleven udtrykker sig mundtligt i et sammenhængende og præcist sprog.</p> <p>På alle niveauer svarer den svage elev tøvende på spørgsmålene. Den stærke elev uddyber sine svar.</p>
Kommunikere hensigtsmæssigt	<p>Eleven vurderes ud fra sine kompetencer til at kommunikere hensigtsmæssigt gennem tale-, skrift- og kropssprog. Alle tre aspekter tilpasses modtageren og konteksten.</p>

Kriterier	Konkretisering
	<p>På alle niveauer anvender eleven omskrivninger og synonymmer, når ordforrådet ikke er tilstrækkeligt. På G-niveau og E-niveau kan eleven desuden bruge sit nonverbale sprog. Eleven har kompetencer i turtagning og aktiv lytning. Det vil sige, at eleven tager ordet, svarer på det, der bliver spurgt om, og uddyber i bedste fald sine svar.</p> <p>Det er en forudsætning, for at kommunikationen er hensigtsmæssig, at elevens udtale er forståelig for engelsktalende.</p>
<p>Udtrykke sig mundtligt og skriftligt</p>	<p>Elevens talte og skrevne sprog vurderes ud fra, i hvor høj grad det er flydende og præcist.</p> <p>På G-niveau er elevens talte sprog forståeligt, hvad angår ordvalg, grammatik og udtale. Eleven bygger sine sætninger op med en enkel syntaks og vælger ord, der passer til emnet. Det skrevne sprog kan i øvrigt være præget af morfologiske fejl, ortografiske fejl og tegnsætningsfejl, men er i sin helhed forståeligt. Eleven er i stand til at udtrykke holdninger gennem såvel det talte som det skrevne sprog. Eleven formulerer synspunkter og argumenterer med <i>because</i>.</p> <p>På E-niveau er elevens talte sprog sammenhængende og med en vis grad af præcision, hvad angår ordvalg, grammatik og udtale. Eleven kommenterer andres synspunkter og udtrykker sine egne holdninger både mundtligt og skriftligt. I sin argumentation uddyber eleven sine synspunkter, fx ved at inddrage egne erfaringer. Skriftligt udtrykker eleven sig gennemgående forståeligt med en vis grad af korrekt syntaks, ordvalg, morfologi, ortografi og tegnsætning.</p> <p>På D-niveau er elevens talte sprog sammenhængende og med præcision, hvad angår ordvalg, grammatik og udtale. Eleven diskuterer og argumenterer gennem såvel det talte som det skrevne sprog. Eleven er hermed i stand til at se et problem eller en ide fra flere perspektiver. Skriftligt udtrykker eleven sig gennemgående forståeligt og med præcision, hvad angår syntaks, brug af idiomer, morfologi, ortografi og tegnsætning.</p> <p>På alle niveauer gælder det, at den svage elevs sprog kan bære præg af mange fejl, hvoraf nogle er meningsforstyrrende. Hos den stærke elev kan der forekomme enkelte fejl, men ingen er meningsforstyrrende.</p>
<p>Anvende regler for skriftlig fremstilling</p>	<p>På E- og D-niveau skal eleven være i stand til at anvende grundlæggende/væsentlige regler for skriftlig fremstilling. Kriteriet skal sikre, at eleven er i stand til at opbygge en sammenhængende tekst, som passer til den valgte genre.</p> <p>På E-niveau lægges der vægt på tekstens komposition og evt. layout, hvor det er relevant. Den svage elev kan netop opbygge en sammenhængende tekst med overskrift, navn og opdeling i begyndelse, midte og slutning. Den stærke elev kan</p>

Kriterier	Konkretisering
	<p>endvidere inddele i afsnit og med sproget skabe en sammenhæng mellem dem.</p> <p>På D-niveau kan den svage elev opbygge en sammenhængende, men ikke helt veldisponeret, tekst, som dog er tydeligt inddelt i begyndelse, midte og slutning. Layout og indhold er i begrænset omfang tilpasset genren. Den stærke elevs tekst er veldisponeret, velstruktureret og sammenhængende. Layout, indhold og sprog er tilpasset genren.</p>
<p>Anvende viden om kulturelle forhold</p>	<p>Da engelsk også er et kulturfag, skal eleven have kompetencer til at anvende sin viden om kulturelle forhold.</p> <p>Niveauernes progression er tænkt således, at der gradvis kommer flere perspektiver og nuancer på temaet. På G-niveau er forståelsen mere grundlæggende og faktuel, hvor eleven på E- og D-niveau forstår nuancer og har kendskab til flere relevante aspekter af samme tema.</p> <p>På D-niveau perspektiverer eleven desuden sin viden om et tema til andre temaer eller andre kulturer.</p> <p>Det er afgørende, at eleven ikke blot har viden om kulturelle forhold, men også tager denne viden i anvendelse.</p>

4. Eksempel på portfolioprøve

Engelskprøven tager udgangspunkt i eksaminandens præsentationsportfolio.

Eksempel på en prøve på G-niveau

I løbet af uddannelsesforløbet samler eleven sine produkter i en arbejdsportfolio. Et par uger før prøven udvælger hver elev mindst fire produkter, som skal med i præsentationsportfolioen, hvoraf mindst to er korte skriftlige produkter.

I dette eksempel har eleven valgt:

- En video udarbejdet i PowerPoint med billeder fra London og elevens indtalte speak til billederne
- En madplan med retter inspireret af det britiske køkken
- En videoopskrift, hvor eleven selv demonstrerer, hvordan man laver te og cucumber sandwiches
- Et postkort fra London med billede og tekst.

Madplanen og postkortet tæller som de to skriftlige produkter.

Forud for prøven vælger eleven temaet madkultur og forbereder et oplæg, hvor han med udgangspunkt i materialerne i præsentationsportfolioen sammenligner britisk og dansk madkultur. Læreren godkender emnet og portfolioen og sender begge dele til censor i god tid, så denne kan nå at læse og forholde sig til alle produkterne før prøvedagen.

Eleven udarbejder et talepapir, som han kan medbringe til prøven sammen med sin portfolio.

Til prøven præsenterer eleven sig selv og fortæller, hvilke produkter han har med i portfolioen, og hvilket tema han har valgt. Herefter holder eleven uforstyrret sit forberedte oplæg. Han bruger sit talepapir og billederne fra portfolioen som støtte.

Efter elevens oplæg spørger eksaminator og evt. censor til temaet. De kan også spørge til produkterne i portfolioen, men der skal være fokus på det tema, som eleven har forberedt.

Undervejs tager eksaminator og censor notater for at kunne huske iagttagelser og vurderinger af elevens kompetencer.

Forud for prøven har eksaminator og censor vurderet elevens præsentationsportfolio ud fra bedømmelseskriterierne. I voteringen foretager de en helhedsvurdering af elevens kompetencer med to tredjedele vægt på den mundtlige præstation til prøven og en tredjedel vægt på de skriftlige kompetencer, der vises gennem madplanen og postkortet.

Eleven modtager efter voteringen en karakter og en kort faglig begrundelse.

Bilag: Guide til god praksis ved prøveafholdelse i faget

Den nedenstående tjekliste anvendes til prøveplanlægningen. Ikke alle punkter vil være lige relevante ved alle prøver – det afhænger af den konkrete prøves form og kontekst. Det er en god ide at skrive de vigtigste beslutninger om prøven ned, så de kan deles med censor og mellem lærerne på FGU-institutionen.

<i>Før prøven</i>	
Prøven tager udgangspunkt i elevens præsentationsportfolio, som består af mindst fire produkter, heraf mindst to skriftlige, som eleven har udvalgt fra sin arbejdsportfolio.	
Hvor mange elever kan være til prøve på én dag?	
Hvilke fysiske rammer giver det bedst mening, at prøven foregår i?	
Eleverne kan vælge en individuel prøve eller en gruppeprøve med op til tre personer. Hvornår skal eleverne senest beslutte sig for, om de vil til prøve alene eller i en gruppe – og med hvem?	
Ved gruppeprøve (maks. tre personer) fremlægger gruppen, og eksaminator kan stille individuelle spørgsmål. Gruppen har på forhånd aftalt, hvordan de vil fordele præsentationens elementer mellem sig. Hvordan faciliterer vi gruppens samarbejde op til prøven?	
Skal der udarbejdes navneskilte til gruppeprøver, så censor ikke er i tvivl om, hvem de enkelte personer er?	
Hvornår udarbejdes eksaminationsgrundlaget (præsentationsportfolioen)?	
Hvornår skal læreren senest godkende elevernes præsentationsportfolio og tema/problemstilling?	
Censor bør modtage materialerne i god tid inden prøven (senest en uge før). Hvornår skal eksaminationsgrundlaget senest sendes til censor? Og hvordan?	
Hvilke praktiske informationer skal censor have?	
Hvornår og hvordan voteres der om de skriftlige produkter?	
Hvordan kommer lærer og censor i kontakt med hinanden forud for prøven, så de kan nå til enighed om rollerne under prøven?	
Er der nogle elever, der skal have særlige prøvevilkår? Hvad kan disse vilkår være? Censor informeres inden prøven om, hvorvidt der er elever, der har særlige prøvevilkår, og om det har betydning for eksaminationstiden.	
Hvordan forberedes eleverne til prøven – undervejs og i den sidste afsluttende fase af undervisningen?	
Hvordan og af hvem informeres eleverne om:	

<ul style="list-style-type: none"> • Tidspunktet for prøven? • Prøvens forløb? • At der ved gruppeprøver foretages en individuel vurdering, og at der derfor kan stilles spørgsmål individuelt? • Bedømmelseskriterierne? • Karakterskalaen? • Skolens eksamensreglement? • Ret til omprøve, klageregler m.m.? 	
<i>Under prøven</i>	
Hvem er den prøveansvarlige, som kan tilkaldes i problematiske situationer?	
<p>Læreren er eksaminator, og censor kan stille uddybende spørgsmål. Såvel eksaminator som censor noterer ned under prøven.</p> <p>Hvordan holder eksaminator og censor styr på iagttagelser og vurderinger af den enkelte elev – anvendes der skemaer eller andre værktøjer?</p>	
Hvordan skabes der en god og tryk prøvesituation?	
Hvem sørger for rammerne forud for prøven? Vand, stole, adgang til portfolioen etc.	
<p>Hvordan sikres det, at eleverne får de samme (ens) muligheder under prøven?</p> <p>Vær især opmærksom ved gruppeeksaminer.</p>	
<i>Efter prøven</i>	
Eksaminator informerer eleven om karakteren – og begrundet denne. Er der tale om en gruppeprøve, får eleverne karakter en ad gangen. Censor må gerne supplere. Inden eleven forlader prøvelokalet, spørger eksaminator ind til, om eleven kan forstå voteringen og er med på, hvorfor det blev den givne karakter.	
Hvad er de gældende regler for bedømmelse ved uenighed, og hvordan håndteres den situation?	
Hvem tager sig af elever, der ikke består?	
Hvem oplyser om muligheden for omprøve?	
Hvordan udformes, underskrives og afleveres karakterlister?	
Hvilke erfaringer gav prøvens udformning?	
Giver disse erfaringer anledning til ændringer i prøvetilrettelæggelsen og prøveafholdelsen?	